

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА

Циклова комісія
образотворчого мистецтва та дизайну

науково-

Б. Жильцов

2015 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РИСУНОК

для спеціальності 5.02020501 Образотворче мистецтво,
(освітньо-кваліфікаційний рівень "магістерський")

Київ
2015 рік

Робоча програма «Рисунок» для студентів галузі знань 0202 «Мистецтво»
спеціальності 5.02020501 «Образотворче мистецтво»
«22» серпня 2015 року № 1

Розробники: Вовченко М.П., викладач циклової комісії образотворчого мистецтва та дизайну Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії образотворчого мистецтва та дизайну

Протокол від «25» серпня 2015 р. № 1

Голова циклової комісії М.І.Ладовенко

Розподіл годин зібрано з робочим навчальним планом, структура тижня

Заступник директора з навчальної роботи		(С.І. Дем'яненко)
Заступник директора з навчально-методичної роботи		(З.Л. Гейсман)

Складено Методичною радою Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка
Протокол від «29» серпня 2015 року № 1

«31» серпня 2015 року Голова (М.В. Бритко)

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	5
1. Опис навчальної дисципліни.....	7
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.....	8
3. Програма навчальної дисципліни.....	10
4. Структура навчальної дисципліни.....	13
5. Навчально-методична карта дисципліни «Рисунок».....	19
6. Теми практичних занять.....	27
7. Самостійна робота.....	28
8. Індивідуальні завдання.....	29
9. Методи навчання.....	30
10.Методичне забезпечення курсу.....	31
11.Індивідуальне навчально-дослідне завдання.....	31
12.Методи контролю.....	32
13.Розподіл балів, які отримують студенти.....	33
14.Очікуваний результат.....	38
15.Рекомендована література	
Базова.....	39
Допоміжна.....	40
15.Інформаційні ресурси.....	40

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Рисунок» є нормативним документом Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка, яка розроблена цикловою комісією викладачів образотворчого мистецтва на основі освітньо-професійної програми підготовки молодших спеціалістів, відповідно до навчального плану для спеціальності 5.02020501 «Образотворче мистецтво» денної форми навчання.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної «молодший спеціаліст», алгоритму вивчення навчального матеріалу «Рисунок».

Кількість годин, що відведені навчальним планом на вивчення курсу, становить 738 год., з них: 32 год. – лекції, 256 год. – практичні, 82 год. – індивідуальна робота, 42 год. – підсумковий контроль, 326 год. – самостійна робота.

Дисципліна «Рисунок» є основою навчання образотворчого мистецтва, профільюючим спеціальним предметом освітньо-професійної підготовки спеціалістів. Зміст навчання мистецтва живопису забезпечується освітньо-професійною програмою підготовки молодшого спеціаліста за спеціальністю «Образотворче мистецтво».

Структура змісту включає основні положення навчання рисунку, теоретичний та практичний матеріал. Програма передбачає послідовне вивчення шляхом виконання різних завдань з натури, починаючи з простих предметів і закінчуючи студіюванням постановки з двох натурників, що є важливою ланкою в опануванні предмета. Вивчення натури, в процесі виконання етюдів, має будуватись на невід'ємному зв'язку всіх елементів зображувальної мови: композиції, тонових, пластичних, просторових та світлотіньових співвідношень. Вся система навчання рисунку повинна сприяти розвитку образного і абстрактного мислення студентів, вихованню

творчого фахівця. Вказані в програмі навчально-практичні завдання, необхідно розглядати як обов'язковий мінімум. Навчально-творчі завдання мають варіативний характер. Залежно від рівня підготовки студентів, можна змінювати тематику завдань, а також визначати кількість годин на вивчення кожної теми. При цьому, важливо зберігати дидактичні засади навчання. Практичні завдання потрібно орієнтувати на розвиток творчих здібностей студентів у процесі цілеспрямованого засвоєння прийомів, способів зображення та художньої системи. Основою викладання курсу є виконання академічних постановок з натури та короткочасних етюдів. Кожне наступне завдання ускладнюється по зростаючій, за методом послідовного засвоєння закономірностей системи навчання.

Структура програми поєднує такі основні напрями діяльності:

- теоретичну підготовку з основ рисунку;
- практичну роботу (навчальні завдання, етюди, замальовки, та творчі роботи);
- навчально-творчу діяльність в період виконання самостійних робіт, а також під час проходження пленерної практики;
- самостійну роботу студентів, шляхом виконання творчих робіт.

Пріоритетним у навчанні рисунку є творчий підхід педагога, зумовлений художнім методом та методично обґрунтований.

Викладання рисунку зобов'язує впроваджувати дидактичний принцип навчання, приділяти важливу увагу культурі навчання-пізнання й головного принципу дидактики художньої педагогіки – принципу наочного навчання.

Суттєвим моментом у програмі є розподіл навчального матеріалу за темами, що відповідають кожному з чотирьох курсів:

1 курс – вважається початковим, студенти вивчають рисунок предметний, рослинний і тваринний світ. По завершенні курсу, студент має оволодіти знаннями та навичками побудови предметів на площині та у просторі, володіє майстерністю в зображенні рослинного і тваринного світу.

На 2 курсі – вивчають рисунок тематичних натюрмортів, інтер'єру, гіпсових зліпків (роzetки, капітелі тощо). Це більш складний рівень навчальних завдань, оскільки студент опановує нову форму побудови зображення.

На 3 курсі – студенти вивчають рисунок голови людини (гіпсові голови), «напівпостать», що вимагає від студентів виконання більш складних завдань.

На 4 курсі – головним навчальним завданням є вивчення складної форми постаті людини, разом з опануванням знань з анатомії та рисунку.

Головні вимоги, які висуваються до робіт – це правдиве відображення предметів реальної дійсності. Вони мають бути виконані на високому професійному рівні.

Отже, в процесі навчання викладач повинен зосередити увагу студентів на вирішенні завдань програми і сформувати у них професійний рівень майбутнього фахівця.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 20,5	Галузь знань 0202 «Мистецтво»	Нормативна
Модулів – 4	Спеціальність (професійне спрямування): 020501 «Образотворче мистецтво»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 8		1-4 й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: 2		Семестр
Загальна кількість годин - 738		1-8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: модуль 2: Змістовий модуль 1-2 : аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 1,3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «Молодший спеціаліст»	Лекції 32 год.
		Практичні 256 год.
		Самостійна робота 326 год.
		Індивідуальні завдання: 82 год.

<p>модуль 2: змістовий модуль 3-4 : аудиторних -3,5 самостійної роботи студента – 2</p> <p>модуль 3: змістовий модуль 5: аудиторних – 3,5 самостійної роботи студента – 2</p> <p>змістовий модуль 6: аудиторних -3,5 самостійної роботи студента – 2</p> <p>модуль 4: змістовий модуль 7: аудиторних – 3,5 самостійної роботи студента – 2</p> <p>змістовий модуль 8: аудиторних -3 самостійної роботи студента – 2</p>		<p>Модульний контроль: 42 год.</p> <p>Вид контролю: екзамен-6,8 саместр.</p>
---	--	--

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – професійна підготовка фахівця з високим рівнем художньої майстерності і самостійного творчого вирішення завдань.

Завдання курсу:

- навчити студентів основам професійного рисунку в зображенні предметів навколишнього середовища, рослинного і тваринного світу, людини;
- надати знання теоретичних основ з дисципліни «Рисунок», особливостей його художньої мови;
- навчити практичних вмінь і навичок роботи різними матеріалами;
- вчити застосовувати здобуті знання, вміння та навички в галузі образотворчого мистецтва у вирішенні творчих, навчально-виховних,

науково-методичних завдань, з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей студентів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студентів мають бути сформовані такі **предметні компетентності**:

- володіти знаннями та практичними навичками з предмета «Рисунок» та творчим методом втілення задуму в художньо-образну структуру композиції;
- орієнтуватись в теоретичних, методичних питаннях наочності та навчання, знати і володіти цими важливими засобами, які сприяють засвоєнню та закріпленню навчального матеріалу;
- знати історію методів викладання рисунку, вміти аналізувати твори мистецтва;
- володіти методикою виконання рисунку, користуючись наочними засобами в структурі навчального процесу.
- використовувати закон повітряної перспективи;
- відтворювати цілісність зображення на завершальній стадії роботи;
- дотримуватись послідовності в роботі над зображенням;
- усвідомлювати логіку формотворення за допомогою світлотіні;
- створювати цілісний образ, розкривати основну сутність моделі за допомогою лінії, штриха та плями;
- володіти технічною свободою і розкутістю виконання за умовою міцної композиційно-конструктивної побудови;
- розуміння та сприйняття етичних норм поведінки в педагогічному колективі та соціальній художньо-творчій діяльності;
- вдосконалювати навички майстерності;
- здатність до системного мислення;
- наполегливість у досягненні мети;
- відповідальність за якість виконуваної роботи;

- вміння узагальнювати тональні градації, переводити тонально-об'ємні зображення в силуетні або лінійно-площинні;
- розуміння соціальної ролі вчителя образотворчого мистецтва та аксіологічних функцій образотворчого мистецтва.

3. Програма навчальної дисципліни.

1 Семестр Змістовний модуль 1

НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РИСУНКА. ЗОБРАЖЕННЯ ГЕОМЕТРИЧНИХ ТІЛ У ПЕРСПЕКТИВІ. КОНСТРУКТИВНИЙ РИСУНОК ГРУПИ ПРЕДМЕТІВ. ПРОПОРЦІЇ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ.

ЛЕКЦІЯ 1.

ФОРМА, ОБ'ЄМ, КОНСТРУКЦІЯ В РИСУНКУ ТА ЇХ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ,
ЗАКОНИ СВІТЛОТІНІ. ОСНОВИ ПЕРСПЕКТИВИ. КОМПОЗИЦІЯ. ОСНОВИ
КОНСТРУКТИВНО-СТРУКТУРНОЇ ПОБУДОВИ ОБ'ЄМНИХ ГЕОМЕТРИЧНИХ ТІЛ.
(2 год.)

Тема1. Конструктивно-структурний рисунок куба. (6 год.)

Тема 2. Конструктивно-структурний рисунок тіл обертання у перспектив.(8 год.)

ЛЕКЦІЯ 2.

ОСНОВИ КОНСТРУКТИВНО-АНАЛІТИЧНОГО РИСУНКА.
ЗНАЧЕННЯ ТОНАЛЬНО-ПРОПОРЦІЙНИХ СПІВВІДНОШЕНЬ В
РИСУНКУ. (2 год.)

Тема3. Конструктивно-структурна побудова групи предметів домашнього вжитку. . (10 год.)

2 Семестр

Змістовий модуль 2

ЗАКОНИ ПЕРСПЕКТИВИ ВІДНОСНО ЛІНІЇ ГОРИЗОНТУ.

ЛЕКЦІЯ 3

Основи перспективи. Закони перспективи відносно лінії горизонту.
(2 год.)

Тема4. Конструктивно-структурна побудова групи предметів нижче лінії горизонту. (8 год.)

Тема5. Конструктивно-структурна побудова групи предметів вище лінії горизонту. (8 год.)

Тема6. Конструктивно-структурний рисунок кутового інтер'єру. (10 год.)

3 Семестр

Змістовий модуль 1

Змістовий модуль 1

НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РИСУНКА. ЗОБРАЖЕННЯ ГЕОМЕТРИЧНИХ ТІЛ У ПЕРСПЕКТИВІ. КОНСТРУКТИВНИЙ РИСУНОК ГРУПИ ПРЕДМЕТІВ. ПРОПОРЦІЇ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ.

ЛЕКЦІЯ 1.

ФОРМА, ОБ'ЄМ, КОНСТРУКЦІЯ В РИСУНКУ ТА ЇХ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ,
ЗАКОНИ СВІТЛОТІНІ. ОСНОВИ ПЕРСПЕКТИВИ. КОМПОЗИЦІЯ. ОСНОВИ
КОНСТРУКТИВНО-СТРУКТУРНОЇ ПОБУДОВИ ОБ'ЄМНИХ ГЕОМЕТРИЧНИХ ТІЛ.
(2 год.)

Тема 1. Натюрморт з геометричними тілами. (6 год.)

Тема 2. Натюрморт з прозорими скляними предметами. (6 год.)

Тема 3. Тематичний натюрморт з штучним освітленням. (8 год.)

Тема 4. Декоративний натюрморт. Орнамент. (6 год.)

4 Семестр

Змістовий модуль 2.

КОНСТРУКТИВНО-СТРУКТУРНИЙ РИСУНОК АРХІТЕКТУРНИХ ДЕТАЛЕЙ.

ЛЕКЦІЯ 1.

Рисунок архітектурних деталей. Принципи побудови симетричного та асиметричного гіпсового розету. Основи конструктивно-структурної будови гіпсової капітелі доричного ордеру.(4год.)

Тема 4. Конструктивно-структурний рисунок симетричного гіпсового розету.(12 год.)

Тема 5. Конструктивно-структурний рисунок асиметричного гіпсового розету. (12 год.)

Тема 6. Конструктивно-структурний рисунок доричної капітелі. (14 год.)

5 Семестр
Модуль 1
Рисунок частин обличчя

Лекція №1

Антропометрія частин обличчя.

Особливості рисунку гіпсових предметів. Передача світлотіньових співвідношень білих предметів.

Поетапність графічного зображення гіпсових елементів у натюрморті. (4год.)

Основні поняття теми: натура, робота з натури, композиція, видимість, поле зору, точка зору.

Тема 1. Рисунок деталей голови (ніс) у натюрморті. (5год.)

Тема 2. Рисунок деталей голови (око) у натюрморті. (6год.)

Тема 3. Рисунок деталей голови (губи) у натюрморті. (6год.)

Тема 4. Рисунок деталей голови (вухо) у натюрморті. (5год.)

Тема 6. Тематична постановка з деталями голови. (8 год.)

6 Семестр
Модуль 2
Основи рисунку гіпсової голови людини

Лекція №1

Особливості роботи над графічним зображенням гіпсової голови людини (4 год.)

Послідовність графічного зображення голови гіпсової моделі.

Врівноваженість зображення. Переконливість конструктивної основи зображення як основа рисунку.

Цільне зображення: пропорційна тональна різниця між усіма елементами світлотіні, полісками, світлом, тоном, власною тінню, рефlekсами та падаючими тінням.

Основні поняття теми: натура, робота з натури, композиція, начерк.

Тема 1. Натюрморт із гіпсовою маскою (8год.)

Тема 2. Рисунок натюрморту з гіпсовою головою чоловічої статі (8 год.)

Тема 3. Натюрморт із гіпсовою головою жіночої статі (10год.)

Тема 4. Натюрморту із гіпсовою головою на тлі інтер'єру (12год).

**7 Семестр
Модуль 1**

Змістовий модуль . Портрет.

Лекція 1. Методика роботи над портретом (2 год).

Тема№1: Жіночий портрет (12 год).

Тема №2: Чоловічий портрет (12 год).

Тема №3 : Тематичний портрет (14 год).

**8 Семестр
Модуль 2**

Змістовий модуль. Конструктивний рисунок торсу людини.

Лекція 1. Особливості зображення торсу людини (2 год).

Тема №1 Чоловічий портрет (10 год).

Тема №2: Чоловічий портрет (10 год).

Тема №3: Жіночий портрет з руками (торс) (14 год).

1. Структура навчальної дисципліни

№ п/ п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Підсумковий контроль
	1	2	3	4	5	7	8	9
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РИСУНКА. ЗОБРАЖЕННЯ ГЕОМЕТРИЧНИХ ТІЛ У ПЕРСПЕКТИВІ. КОНСТРУКТИВНИЙ РИСУНОК ГРУПИ ПРЕДМЕТІВ. ПРОПОРЦІЇ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ								
1.	Форма, об'єм, конструкція в рисунку та їх засоби вираження, закони світлотіні, основи перспективи. Композиція. Основні конструктивно-структурної побудови об'ємних геометричних тіл.			2				

2.	Тема 2. Конструктивно-структурний рисунок куба.				6	2	8	
3.	Тема 3. Конструктивно-структурний рисунок тіл обертання.				8	2	10	
4	Тема 4. Основи конструктивно-аналітичного рисунка. Значення тонально-пропорційних співвідношень в рисунку.			2				
5	Тема 5. Конструктивно-структурна побудова групи предметів домашнього вжитку.				10	4	14	
6	Разом за змістовим модулем 1	72	40	4	24	8	32	4
Модуль 2. Змістовий модуль 2. ЗАКОНИ ПЕРСПЕКТИВИ ВІДНОСНО ЛІНІЇ ГОРИЗОНТУ.								
7	Тема 6. Основи перспективи. Закони перспективи відносно лінії горизонту.			2				
8	Тема 7. Конструктивно-структурна побудова групи предметів нижче лінії горизонту.				8	2	8	
9	Тема 8. Конструктивно-структурна побудова групи предметів вище лінії горизонту.				8	2	8	
10	Тема 9. Конструктивно-структурний рисунок кутового інтер'єру..				10	4	16	
	Разом за змістовим модулем 2	72	40	2	26	8	32	4
	Разом за 1-й рік навчання	144	80	6	50	16	64	8
Модуль 1 .								
Змістовий модуль 3. ЗАКОНИ СВІТЛОТІНІ В РИСУНКУ НАТЮРМОРТУ.								

11	Тема 10. Натюрморт та його види. Правила поетапної роботи над натюрмортом. Різновиди декоративного штриху.			2				
12	Тема 11. Натюрморт з геометричними тілами.				6	2	8	
13	Тема 12. Натюрморт з прозорими скляними предметами.				6	2	8	
14	Тема 13 Тематичний натюрморт з штучним освітленням.				8	2	8	
15	Тема 14 Декоративний натюрморт. Орнамент..				6	2	8	
	Разом за змістовим модулем 3	72	40	2	26	8	32	4
Модуль 2. Змістовий модуль 4. КОНСТРУКТИВНО-СТРУКТУРНИЙ РИСУНОК АРХІТЕКТУРНИХ ДЕТАЛЕЙ.								
16	Тема 15. Рисунок архітектурних деталей. Принципи побудови симетричного та асиметричного гіпсового розету. Основи конструктивно-структурної будови гіпсової капітелі доричного ордеру.			4				
17	Тема 16. Конструктивно-структурний рисунок симетричного гіпсового розету.				12	4	15	
18	Тема 17. Конструктивно-структурний рисунок асиметричного гіпсового розету.				12	4	15	

19	Тема 18. Конструктивно-структурний рисунок доричної капітелі.				14	4	18	
	Разом за змістовим модулем 4	108	60	4	38	12	48	6
	Разом за 2-й рік навчання	180	100	6	64	20	80	10
Модуль 1.								
Змістовий модуль 5. ПЛАСТИЧНА АНАТОМІЯ ГОЛОВИ ЛЮДИНИ.								
20	Тема 16. Антропометрія частин обличчя. Особливості рисунку гіпсових предметів. Передача світлотіньових співвідношень білих предметів. Поетапність графічного зображення гіпсових елементів у натюрморті.			4				
21	Тема 17. Рисунок деталей голови (ніс) у натюрморті				5	2	8	
22	Тема 18. Рисунок деталей голови (око) у натюрморті				6	2	8	
23	Тема 19. Рисунок деталей голови (губи) у натюрморті				6	2	8	
24	Тема 20. Рисунок деталей голови (вухо) у натюрморті				5	2	8	
25	Тема 21. Складний натюрморт з частинами обличчя				8	2	8	
26	Тема 22. Тематична постановка з деталями голови				8	2	8	
	Разом за змістовим модулем 5	108	60	4	38	12	48	6
Модуль 3. Змістовий модуль 6. ОСНОВИ КОНСТРУКТИВНО-СТРУКТУРНОГО РИСУНКУ ГІПСОВОЇ ГОЛОВИ ЛЮДИНИ.								

27	Тема 24. Особливості роботи на графічним зображенням гіпсової голови людини			4				
28	Тема 25. Натюрморт із гіпсовою маскою				8	3	12	
29	Тема 26. Рисунок натюрморту з гіпсовою головою чоловічої статі				8	3	12	
30	Тема 27. Натюрморт із гіпсовою головою жіночої статі.				10	3	12	
31	Тема 28. Натюрморту із гіпсовою головою на тлі інтер'єру				12	3	12	
	Разом за змістовим модулем 6	108	60	4	38	12	48	6
	Разом за 3-й рік навчання	216	120	8	76	24	96	12

Модуль 1.

Змістовий модуль 7. ПЛАСТИЧНА АНАТОМІЯ ФІГУРИ ЛЮДИНИ.

32	Тема 28. Методика роботи над портретом.			2				
33	Тема 29. Жіночий портрет				12	4	16	
34	Тема 30. Чоловічий портрет.				12	4	16	
35	Тема 31. Тематичний жіночий портрет.				14	4	16	
	Разом за змістовим модулем 7	108	60	2	38	12	48	6

Модуль 2. Змістовий модуль 8. ОСНОВИ КОНСТРУКТИВНО-АНАЛІТИЧНОГО РИСУНКУ ГІПСОВОЇ ФІГУРИ ЛЮДИНИ.

37	Тема 32. Особливості зображення торсу людини.			2				
38	Тема 33. Чоловічий портрет.				10	3	13	
39	Тема 34. Чоловічий портрет.				10	3	13	
40	Тема 35. Жіночий портрет з руками (торс).				14	4	14	
	Разом за змістовим модулем 8	90	50	2	34	10	40	4
	Разом за 4-й рік навчання	198	110	4	72	22	88	10
	Разом за курс вивчення дисципліни	738	410	26	262	82	328	40

Навчально-методична карта дисципліни «Рисунок» на I семестр

Разом: 72 год., лекції –4 год., практичні заняття – 24 год., індивідуальна робота –8год., самостійна робота – 32 год., підсумковий контроль – 4 год.

Модулі	Змістовий модуль I											
Назва модуля	НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РИСУНКА. ЗОБРАЖЕННЯ ГЕОМЕТРИЧНИХ ТІЛ У ПЕРСПЕКТИВІ						КОНСТРУКТИВНИЙ РИСУНОК ГРУПИ ПРЕДМЕТІВ. ПРОПОРЦІ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ.					
Лекції	1						2					
Дати												
Теми лекцій	Форма, об'єм, конструкція в рисунок та їх засоби вираження. Основи перспективи. Композиція. Основи конструктивно-						Основи конструктивно- аналітичного рисунка. Значення тонально-					
Теми практичних завдань	Конструктивно- структурний рисунок куба. (20 балів)			Конструктивно-структурний рисунок тіл обертання у перспективі. (20 балів)						Конструктивно-структурна побудова групи предметів домашнього вжитку. (20 балів)		
Самостійна робота	Начерки простих паралелепіпедів та кубічних форм побуту в різних перспективних положеннях. (5 балів)			Начерки простих тіл обертання у побуті. Робота над світлотіньовою передачею об'єму. (5 балів)			Конструктивні начерки різних предметів домашнього вжитку. (5 балів)					
Підсумковий модульний контроль	25 балів											

Навчально-методична карта дисципліни «Рисунок» на II семестр

Разом: 72 год., лекції – 2 год., практичні заняття – 26 год., індивідуальна робота – 8 год., самостійна робота – 32 год., підсумковий контроль – 4 год.

Модулі	Змістовий модуль I												
Назва модуля	ЗАКОНИ ПЕРСПЕКТИВИ ВІДНОСНО ЛІНІЇ ГОРИЗОНТУ.												
Лекції	1												
Дати													
Теми лекцій	Основи перспективи. Закони перспективи відносно лінії горизонту.												
Теми практичних завдань	Конструктивно-структурна побудова групи предметів нижче лінії горизонту. (20 балів)				Конструктивно-структурна побудова групи предметів вище лінії горизонту. (20 балів)				Конструктивно-структурний рисунок кутового інтер'єру. (20 балів)				
Самостійна робота	Закони світлотіні. Постановка з декількох простих предметів комбінованої форми при штучному освітленні. (5 балів)	Закони світлотіні. Постановка з декількох простих предметів комбінованої форми при природньому освітленні. (5 балів)			Постановка з декількох простих предметів комбінованої форми нижче лінії горизонту в контражурі. (5 балів)		Постановка з декількох простих предметів комбінованої форми набагато нижче лінії горизонту при штучному освітленні. (5 балів)		Постановка в інтер'єрі предметів комбінованої форми нижче лінії горизонту при штучному освітленні. (5 балів)			Постановка в інтер'єрі предметів комбінованої форми вище лінії горизонту при штучному освітленні. (5 балів)	
Підсумковий модульний контроль													
Підсумковий контроль	25 балів												

Навчально-методична карта дисципліни «Рисунок» на III семестр

Разом: 72 год., лекції – 2 год., практичні заняття – 26 год., індивідуальна робота – 8 год., самостійна робота – 32 год., підсумковий контроль – 4 год.

Модулі	Змістовий модуль I												
Назва модуля	ЗАКОНИ СВІТЛОТІНІ В РИСУНКУ НАТЮРМОРТУ.												
Лекції	1												
Дати													
Теми лекцій	<p align="center">Натюрморт та його види. Правила поєднанні роботи над натюрмортом. Різновиди декоративного штриху.</p>												
Теми практичних завдань	Натюрморт з геометричними тілами. (20 балів)			Натюрморт з прозорими скляними предметами. (20 балів)			Тематичний натюрморт з штучним освітленням. (20 балів)				Декоративний натюрморт. Орнамент. (20 балів)		
Самостійна робота	Тематичний натюрморт та декоративний засіб виразності штриху. (5 балів)			Натюрморт з прозорими скляними предметами. (5 балів)			Натюрморт з предметом світіння (лампа, ліхтар, свічка або свічка з підставником). (5 балів)				Натюрморт з декількох предметів з обов'язковою передачею орнаменту. (5 балів)		
Підсумковий модульний контроль	25 балів												

Навчально-методична карта дисципліни «Рисунок» на IV семестр

Разом: 108., лекції-4 год., практичні заняття – 38 год., індивідуальна робота – 12 год., самостійна робота – 48 год., підсумковий контроль – 6 год.

Модулі	Змістовий модуль I												
Назва модуля	КОНСТРУКТИВНО-СТРУКТУРНИЙ РИСУНОК АРХІТЕКТУРНИХ ДЕТАЛЕЙ.												
Лекції	1												
Дати													
Теми лекцій	<p>Рисунок архітектурних деталей. Принципи побудови симетричного та асиметричного гіпсового розету. конструктивно-структурної побудови гіпсової капітелі доричного ордеру.</p>												
Теми практичних завдань	<p>Конструктивно-структурний рисунок симетричного гіпсового розету. (20 балів)</p>				<p>Конструктивно-структурний рисунок асиметричного гіпсового розету. (20 балів)</p>				<p>Конструктивно-структурний рисунок доричної капітелі. (20 балів)</p>				
Самостійна робота	<p>Конструктивно-структурні начерки симетричного об'ємного орнаменту архітектурних елементів. (5 балів)</p>				<p>Конструктивно-структурні начерки асиметричного об'ємного орнаменту архітектурних елементів. (5 балів)</p>				<p>Рисунок екстер'єру або інтер'єру з архітектурними елементами. (5 балів)</p>				
Підсумковий модульний контроль	25 балів												

Навчально-методична карта дисципліни «Рисунок» (V семестр)

Разом: 108 год., лекції – 4 год., практичні заняття – 38 год., індивідуальна робота – 12 год., модульний контроль – 6 год., самостійна робота – 48 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV
Модуль	Модуль V													
Назва змістового модуля	Рисунок частин обличчя													
Кількість балів за модуль														
Лекції	1.		2.											
Дати														
Теми лекцій	Особливості роботи над графічним зображенням гіпсової голови людини													
Теми практичних занять	Рисунок деталей голови (ніс) у натюрморті. (20 балів)		Рисунок деталей голови (око) у натюрморті (20 балів)			Рисунок деталей голови (губи) у натюрморті (20 балів)			Рисунок деталей голови (вухо) у натюрморті (20 балів)			Складний натюрморт з частинами обличчя (20 балів)		Тематична постановка з деталями голови (20 балів)
Самостійна робота	Натюрморт з світлих предметів з одним обов'язковим білим предметом м'якими графічними матеріалами. (5 балів)		Контрастний натюрморт з одним білим предметом. (5 балів)			Натюрморт з білою чашкою, дзеркалом та свічкою, яка горить. (5 балів)			Виконання натюрморту аналогічного аудиторному. (5 балів)					
Підсумковий контроль	25 балів													

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Рисунок» (VI семестр)
Разом: 108 год., лекції – 4 год., практичні заняття – 38 год., індивідуальна робота – 12 год.,
 модульний контроль – 6 год., самостійна робота – 48 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV
Модуль	Модуль VI													
Назва змістового модуля	Основи рисунку гіпсової голови людини													
Кількість балів за модуль														
Лекції	1.	2												
Дати														
Теми лекцій	Особливості роботи над графічним зображенням гіпсової голови													
Теми практичних занять	Натюрморт із гіпсовою маскою (20 балів)		Рисунок натюрмарту з гіпсовою головою чоловічої статі (20 балів)			Натюрморт із гіпсовою головою жіночої статі (20 балів)			Натюрмарту із гіпсовою головою на тлі інтер'єру (20 балів)					
Самостійна робота	Тематичний натюрморт українському народному стилі. (5 балів)		Тематичний натюрморт в східному стилі. (5 балів)			Творчий тематичний натюрморт. (5 балів)			Складний натюрморт гіпсовою фігурою в інтер'єрі. (5 балів)					
Підсумковий контроль	25 балів Екзамен													

Навчально-методична карта дисципліни «Рисунок» на VIII семестр

Разом: 86 год., лекції – 4 год., практичні заняття – 36 год., індивідуальна робота – 6 год., самостійна робота – 36 год., підсумковий контроль – 4 год.

Модулі	Змістовий модуль I														
Назва модуля	модуль 8. Конструктивний рисунок торсу людини..														
Лекції	1														
Дати															
Теми лекцій	Особливості зображення торсу людини														
Теми практичних завдань		Чоловічий портрет. (20 балів)	Чоловічий портрет. (20 балів)	Жіночий портрет з руками. (20 балів)											
Самостійна робота	Виконати серію начерків верхніх кінцівок в різних ракурсах. (5 балів)	Виконати серію начерків нижніх кінцівок в різних ракурсах. (5 балів)	Виконати начерки фігур людей в різних ракурсах. (5 балів)	Виконати начерки фігур людей в русі. (5 балів)											
Підсумковий модульний контроль	25 балів Екзамен														

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Конструктивно-структурний рисунок куба.	6
2	Конструктивно-структурний рисунок тіл обертання.	8
3	Конструктивно-структурна побудова групи предметів домашнього вжитку.	10
4	Конструктивно-структурна побудова групи предметів нижче лінії горизонту.	8
5	Конструктивно-структурна побудова групи предметів вище лінії горизонту.	8
6	Конструктивно-структурний рисунок кутового інтер'єру.	10
7	Натюрморт з геометричними тілами.	4
8	Натюрморт з прозорими скляними предметами	6
9	Тематичний натюрморт з штучним освітленням.	10
10	Декоративний натюрморт. Орнамент.	6
11	Конструктивно-структурний рисунок симетричного гіпсового розету	12
12	Конструктивно-структурний рисунок асиметричного гіпсового розету.	12
13	Конструктивно-структурний рисунок доричної капітелі.	14
14	Рисунок деталей голови (ніс) у натюрморті	5
15	Рисунок деталей голови (око) у натюрморті	6
16	Рисунок деталей голови (губи) у натюрморті	6
17	Рисунок деталей голови (вухо) у натюрморті	5
18	Складний натюрморт з частинами обличчя	8
19	Тематична постановка з деталями голови	8
20	Натюрморт із гіпсовою маскою	8
21	Рисунок натюрмарту з гіпсовою головою чоловічої статі	8
22	Натюрморт із гіпсовою головою жіночої статі	10

23	Натюрморту із гіпсовою головою на тлі інтер'єру	12
24	Жіночий портрет	12
25	Чоловічий портрет.	12
26	Тематичний портрет	14
27	Чоловічий портрет.	10
28	Чоловічий портрет.	10
29	Жіночий портрет з руками (торс).	14
	Разом	262

7 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тональна розтяжка. Начерки простих паралелепіпедів та кубічних форм побуту в різних перспективних положеннях	8
2	Начерки простих тіл обертання у побуті. Робота над світлотіньовою передачею об'єму.	10
3	Конструктивні начерки різних предметів домашнього вжитку.	14
4	Закони світлотіні. Постановка з декількох простих предметів комбінованої форми при штучному освітленні.	8
5	Закони світлотіні. Постановка з декількох простих предметів комбінованої форми при природньому освітленні	8
6	Закони світлотіні. Постановка з декількох простих предметів комбінованої форми при природньому освітленні.	16
7	Тематичний натюрморт та декоративний засіб виразності штриху.	8
8	Натюрморт з прозорими скляними предметами.	8
9	Натюрморт з предметом світіння (лампа, ліхтар, свічка або свічка з підставником).	8
10	Натюрморт з декількох предметів з обов'язковою передачею орнаменту.	8
11	Конструктивно-структурні начерки симетричного об'ємного орнаменту архітектурних елементів.	15
12	Конструктивно-структурні начерки асиметричного об'ємного орнаменту архітектурних елементів.	15
13	Рисунок екстер'єру або інтер'єру з архітектурними елементами.	18
14	Натюрморт з світлих предметів з одним обов'язковим	12

	білим предметом м'якими графічними матеріалами.	
15	Контрастний натюрморт з одним білим предметом.	12
16	Натюрморт з білою чашкою, дзеркалом та свічкою, яка горить	12
17	Виконання натюрморту аналогічного аудиторному.	12
18	Тематичний натюрморт в українському народному стилі.	12
19	Тематичний натюрморт в східному стилі.	12
20	Творчий тематичний натюрморт.	12
21	Складний натюрморт з гіпсовою фігурою в інтер'єрі.	12
22	Начерки портретів людей різного віку та статі.	12
23	Виконання чоловічого портрету з виразними рисами обличчя.	12
24	Виконання жіночого портрету з виразними рисами обличчя.	12
25	Виконання автопортрету.	12
26	Виконати серію начерків верхніх кінцівок в різних ракурсах.	10
27	Виконати серію начерків нижніх кінцівок в різних ракурсах	10
28	Виконати начерки фігур людей в різних ракурсах.	10
29	Виконати начерки фігур людей в русі.	10
	Разом	328

8.Індивідуальні завдання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Принципи конструктивно-структурної побудови геометричних тіл	2
2	Конструктивно-структурний рисунок тіл обертання.	2
3	Виконання начерків предметів домашнього вжитку в різних перспективних положеннях.	2
4	Перспектива та принципи конструктивно-структурної побудови предметів домашнього вжитку.	2
5	Характерна особливість побудови групи предметів нижче лінії горизонту	2
6	Особливість побудови групи предметів розташованих вище лінії горизонту.	2
7	Побудова групи предметів розміщених паралельно стінам інтер'єра.	2
8	Побудова групи предметів розміщених не паралельно стінам інтер'єра.	2

9	Оволодіння технікою та технологією рисунка.	2
10	Конструктивна побудова прозорих скляних предметів у перспективі.	2
11	Побудова круглих деталей предметів у перспективному скороченні	2
12	Закріплення навичок побудови орнаменту на предметі у перспективному скороченні.	2
13	Характерні особливості у конструктивній побудові симетричних гіпсових розеток	2
14	Характерні особливості у конструктивній побудові асиметричних гіпсових розеток.	2
15	Особливості побудови капітелі доричного ордеру в перспективі.	2
16	Начерки гіпсової капітелі з різних точок зору.	2
17	Деталізація в завершальній стадії натюрморту.	2
18	Використання великого тонального діапазону, підпорядковуючи його до загального тону форми.	2
19	Конструктивна побудова гіпсової голови людини.	2
20	Виявлення світлотіньового об'єму засобами декоративного штриха.	2
21	Начерки гіпсового зліпку частин голови Давида.	2
22	Закономи лінійної перспективи в рисунку. Практичне застосування.	2
23	Завершальна стадія роботи над натюрмортом.	2
24	Поетапність виконання натюрморту в рисунку.	2
25	Начерки гіпсової голови з різних точок зору.	2
26	Начерки гіпсової голови в трьох основних положеннях.	2
27	Світлотіньове опрацювання , штриховка гіпсової голови.	2
28	Начерки жіночих портретів голови в трьох основних положеннях.	2
29	Особливості побудови дитячих портретів.	2
30	Начерки гіпсової маски з різних точок зору.	2
31	Характерні особливості побудови чоловічого портрета.	2
32	Характерні особливості побудови жіночого портрета.	2
33	Закономірності побудови тематичного чоловічого портрета.	4
34	Закономірності побудови тематичного жіночого портрета.	4
35	Характерні особливості побудови рисунку верхніх кінцівок.	2
36	Характерні особливості побудови рисунку стопи.	2
37	Закономірності побудови голови з руками.	6
	Разом	82

9. Методи навчання

І. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

•*Словесні:* лекція (традиційна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), пояснення, розповідь,

бесіда.

•*Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

•*Практичні*: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: виконання індивідуальних навчальних проєктів (творчі роботи).

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

10. Методичне забезпечення курсу

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ наочні матеріали (ілюстрації, репродукції робіт світових та вітчизняних майстрів);
- ✓ електронні презентації.
- ✓

11. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: реферативне дослідження у межах навчальної програми курсу, виконане на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних занять.

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список

використаних джерел. Критерії оцінювання подано відповідно у табл. 7.1.

Таблиця 7.1

Критерії оцінювання ІНДЗ

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Підбір матеріалу до створення копії з роботи майстра (етюди, замальовки, копії робіт майстрів мистецтва по данній темі).	5 балів
2.	Виконання копії роботи майстра (відповідність оригіналу: дотримання техніки виконання, пропорцій, збереження пропорцій та композиції, відповідність кольорового та тонового вирішення)	25 балів
Разом		30 балів

Орієнтовна тематика ІНДЗ з навчальної дисципліни «Рисунок»

4-й курс 7-й семестр

7. Копія жіночий портрету.

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Рисунок» студент може набрати максимальну кількість балів за ІНДЗ – 30 балів.

12. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Рисунок» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок;

розширення кількості підсумкових балів до 100.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, реферат, есе.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально – методичної карти, де зазначено види й термін контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4 – бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у таблиці 8.1 та 8.2.

Табл. 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю
За 1-й рік навчання

1 Семестр

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Відвідування лекцій.	2
2.	Відвідування практичних занять.	12
3.	Практична робота.	60
4.	Самостійна робота.	15

6.	Підсумковий модульний контроль. Перегляд.	25
Підсумковий рейтинговий бал		114
Коефіцієнт		1,14

2 Семестр

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Відвідування лекцій.	1
2.	Відвідування практичних занять.	13
3.	Практична робота.	60
4.	Самостійна робота.	30
6.	Підсумковий модульний контроль. Перегляд.	25
Підсумковий рейтинговий бал		129
Коефіцієнт		1,29

3 Семестр

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Відвідування лекцій.	1
2.	Відвідування практичних занять.	13
3.	Практична робота.	80
4.	Самостійна робота.	20
6.	Підсумковий модульний контроль. Перегляд.	25
Підсумковий рейтинговий бал		139
Коефіцієнт		1,39

4 Семестр

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Відвідування лекцій.	2
2.	Відвідування практичних занять.	19
3.	Практична робота.	60
4.	Самостійна робота.	15
6.	Підсумковий модульний контроль. Перегляд.	25
Підсумковий рейтинговий бал		121
Коефіцієнт		1,21

5 Семестр

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Відвідування лекцій.	2
2.	Відвідування практичних занять.	19
3.	Практична робота.	120
4.	Самостійна робота.	20
5.	Індивідуальна навчально-дослідна робота.	30
6.	Підсумковий модульний контроль.	25
Підсумковий рейтинговий бал		216
Коефіцієнт		2,16

6 Семестр

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Відвідування лекцій.	2
2.	Відвідування практичних занять.	19
3.	Практична робота.	80
4.	Самостійна робота.	20
6.	Підсумковий модульний контроль. Перегляд.	25
Підсумковий рейтинговий бал		146
Коефіцієнт		1,46 (7,65)

7 Семестр

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Відвідування лекцій.	2
2.	Відвідування практичних занять.	19
3.	Практична робота.	60
4.	Самостійна робота.	20
5.	Індивідуальна навчально-дослідна робота.	30
6.	Підсумковий модульний контроль.	25
Підсумковий рейтинговий бал		156
Коефіцієнт		1,56

8 Семестр

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Відвідування лекцій.	1
2.	Відвідування практичних занять.	17
3.	Практична робота.	60
4.	Самостійна робота.	20
6.	Підсумковий модульний контроль. Залік.	25
Підсумковий рейтинговий бал		123
Коефіцієнт		1,23 (2,79)

Таблиця 8.2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
  - ✓ повний обсяг їх виконання;
  - ✓ якість виконання навчальних завдань;
  - ✓ самостійність виконання;
  - ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
  - ✓ ініціативність у навчальній діяльності.
- ✓

14.Очікуваний результат

В процесі вивчення дисципліни студент:

-усвідомлює сутність образотворчого мистецтва та його роль в духовному становленні особистості;

-володіє методикою художньо – творчого виховання школярів, реалізує на практиці основні методи навчання образотворчому мистецтву й розвитку творчих здібностей учнів основної школи;

-використовує різні прийоми і художні техніки у творчих завданнях, вправах по рисунку;

-володіє основними методами та професійними засобами та навичками проектно- художньої діяльності;

-створює гармонійне зображення у композиціях, використовуючи методики гармонізації кольорових сполучень;

-враховує вплив різних новітніх стилів та національного народного мистецтва на побудову оригінальних графічних композицій;

-доступно пояснює малюнок, етапність його виконання, враховуючи особливості різних вікових груп учнів.

15. Рекомендована література

Базова:

1. Аккизов К. Учимся рисовать. Шаг за шагом – Харьков: Книжный Клуб «Клуб Семейного Досуга», 2010. – 128с., ил. ISBN 978-966-14-0602-4;
2. Барчаи Ене Анатомия для художников. 5-е издание – Будапешт «Корвина», 1975. – 320с., ил. ISBN 963 13 5614 0.
3. Белинский П.А. Академический рисунок.Наброски:учебно-методическое пособие. – М.:Москва академия образования Натальи Несмтеровой, 2009. – 160 с.
4. Гордон Л. Рисунок. Техника рисования головы человека/ Перевод с англ. Е. Зайцевой. – М.: Изд-во Эксмо, 2004. – 120с. ISBN 5-04-005202-2;
5. Лушников Б.В. Рисунок.Портрет:Учеб.пособие для студ.высш. учеб. заведений. – М.:Гуманит.изд.центрВЛАДОС,2004 – 144с.:ил. ISBN 5-691-01224-X;
6. Чиварди Д. Практическая энциклопедия художника. Лицо и голова человека. Анатомия, морфология, мимика. Пособие для художников/Пер. Г. Семеновй. – М.: изд-во Эксмо, 2005. – 240 с., ил. – (Классическая библиотека художника). ISBN 5-699-04949-5.

Допоміжна:

1. Барщ А.О. Рисунок в средней школе. – М.: Изд-во Академии художеств СССР, 1963.
2. Кулебакин Г.Н. Рисунок и основы композиции: Учебник для СПТУ/Под ред. Т.Л.Кильке. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Высшая школа, 1988.
3. Шембель Л.Ф. Основы рисунка: Учебник для профессиональных учебных заведений. – М. Высшая школа, 1994.
4. Анисимов Н.Н. Основы рисования: Учебное пособие для вузов. – М.: Стройиздат, 1974.
5. Шембель А.Ф. Основы рисунка: Учеб. для проф. учеб. заведений.– М.: Высш. шк., 1994. – 159с.: ил.

16. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського
www.dnpb.gov.ua/
3. Бібліотека українських підручників
<http://pidruchniki.ws/>

Робоча програма навчальної дисципліни

«Рисунок»

Укладач: Вовченко Микола Павлович, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва та дизайну Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка.-41с.

«Рисунок». Програма навчальної дисципліни / Укладач Вовченко М. П. – К.: Університетський коледж Київського університету імені Бориса Грінченка, 2015.